

Cenöva 2001: Başka bir dünya mümkün! Seattle'dan Cenova"ya • , -

Irkan KARA

Kasım 1999'da Seattle'da yapılan Dünya Ticaret Örgütü toplantısına karşı yapılan büyük protesto eylemleri dünyada yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. Seattle'da dünyanın değişik yerlerinden gelmiş çevreciler, sendikacılar, çiftçiler, feministler, çeşitli azınlıklar ve yüzlerce örgüt Dünya Ticaret Örgütü toplantısının tamamlanmadan bitirilmesini sağladılar. Eylemcilerin hepsinin çok farklı konularda protesto konuları ve farklı istemleri olmasına karşın hemen hepsinin anlaştıkları bir konu vardı: "Yaşanan sorunların temelinde küresel kapitalizmin politikaları bulunuyordu ve bu politikaların uygulayıcısı kurumları etkilemek, engellemenin gerekliliği" . Seattle eylemleri

DTÖ toplantısının engellenmesi, uluslar arası bir nitelikte olması, bütün dünya kamuoyunu etkilemesi ve görülmemiş bir birlik temelinde örgütlenmesi açısından "küresel direniş" hareketinin dönüm noktası olmuştur. Seattle'dan sonra dünya genelinde uluslararası kapitalizmin kurumlarına karşı yapılan etkinliklerin genel hatları oluşmuştu.

Seattle eylemlerinden sonra, dünyanın çeşitli yerlerinde küresel kapitalizmin politikalarının uygulayıcısı kurumların : IMF, Dünya Bankası, DTÖ, Dünya Ekonomik Forumu (WEF), AB, G-8 büyük toplantılarının her birinde uluslararası nitelikte eylemler yapıldı.

Yer	Tarih	Eylem	Sayı
Seattle, ABD	30 Kasım 1999	DTÖ toplantısına karşı gösteri	70,000
Washington, ABD	16 Nisan 2000	IMF-DB toplantısına karşı gösteri	30.000
Mi lau, Fransa	30 Haziran 2000	McDonalds'a saldıran çiftçi José Bové'un yargılanmasına karşı gösteri	60.000
Okinava, Japonya	Temmuz 2000	IMF-DB toplantısına karşı gösteri	5,000
Melbourne, Avustralya	11 Eylül 2000	Dünya Ekonomik Formu toplantısına karşı gösteri	10.000
Prag, Çekoslovakya	26 Eylül, 2000	IMF toplantısına karşı gösteri	20.000
Seul, Güney Kore	10 Ekim 2000	Dünya liderleri Asya-Avrupa zirvesine karşı protesto	10.000 -
Nice, Fransa	6 Aralık 2000	AB Zirvesi protestosu	100.000'
Washington, ABD	20 Ocak 2001	İMF-DB toplantısına karşı gösteri	
Davos-Zürich, İsviçre	Ocak 2001	Dünya Ekonomik Forumu	Binlerce
Porto Allegro, Brezilya	Ocak 2001	Dünya Ekonomik Formuna alternatif forum ve gösteri	10.000
Quebec, Kanada	20 Nisan 2001	FTAA toplantısına karşı gösteri	80.000
Dünyanın çeşitli ülkeleri	1 Mayıs 2001	1 Mayıs gösterileri	Onbinlerce
Göthenborg, İsveç	15 Haziran 2001	AB toplantısı ve Bush protestoları	30.000
Cenova, İtalya	21 Temmuz 2001	G 8 toplantısına karşı gösteriler	300.000

Eylemciler ne istiyor?

Bu eylemleri örgütleyen yüzlerce uluslararası ve yerel örgüt ve oluşumların herbirinin kendi amaçları vardı. Silahlanmaya, savaşımlara, yoksulluğa, işgücü sömürsünün boyutlarına, doğanın tahribine, cins ayrımcılığına, azınlıkların dışlanmasına, kültürlerin yok edilmesine karşı olan insanlar önem verdikleri bu sorunların kaynağının dünyadaki zengin ülkeler ve giderek sınır tanımaz şekilde büyümeyi hedefleyen uluslararası büyük şirketler olduğunu düşünüyorlardı,

"Küreselleşme"* "Yeni Dünya Düzeni" olarak adlandırılan ve uygulanmaya çalışılan bu politikaların insanlığa maliyetinin çok büyük olduğu yaşınalarak öğrenilen acı bir gerçek olmuştur. Örneğin dünyanın en yoksul ülkelerinin bilinçli politikalar sonucunda borçlandırılması sonucu, bu ülkelerde günde 19 bin

çocuk tedavi edilebilir hastalıklar ve yetersiz beslenme yüzünden, yüz binlerce insan yetersiz beslenme ve içme suyundan yoksunluk nedeniyle çeşitli hastalıklardan ölüme hale gelmiştir, Yoksulluk küreselleşme politikaları yüzünden azalmak yerine, bütün dünyaya yayılarak küreselleşmiştir. Büyük şirketlerin karları için ormanlar yok edilirken doğa da zehirlenmişti. Savaşlar azalmak yerine daha da genelleşerek şiddetlenmiş; savaşlarda kullanılan silahlar daha öldürücü ve tehlikeli hale gelmiştir. Geri kalmış ülkelerin uluslararası sermayeye ve gelişmiş ülkelere olan bağımlılıkları giderek artarken, bütün dünyada gelir adaletsizliği görülmemiş şekilde büyümüştür. IMF ve Dünya Bankası tarafından uygulanan "Yapısal Uyum Programları"nın uygulandığı bütün ülkelerde yatırımlar azalmış, işsizlik ve yoksulluk artmıştır. Giderek sıklaşan ve etkileri daha büyük olan

ekonomik krizler bütün dünyayı tehdit eder hake gelmiştir.

Uluslararası kapitalizmin kuruluşları bütün bu sonuçlara yol açan politikaların insanlığa yararlı olduğunu ısrarla iddia ederek, uygulamalarının önündeki bütün engelleri kaldırmayı sürdürmüşlerdir. İşte çeşitli nedenlerle oluşan uluslararası ya da yerel örgütler, bu kurumların vaat ettiklerinin aksine sonuçlara yol açan bu uygulamaları durdurmak için hareketlerini ortaklaşmaya başlamışlardır.

Cenova ve G-8 protestoları

20-22 Temmuz 2001 tarihlerinde Cenova'da toplanan G-8 Liderler Zirvesi'ne karşı yapılan eylemler merkezi olarak Cenova Sosyal Forumu tarafından örgütlendi, 300'ün üzerinde örgütün oluşturduğu bu örgüt "Siz G-8'siniz, biz 6 milyarız" diyerek, sınırsızlaştırılmak istenen yıkıcı politikaların durdurulmasını talep eden eylemler düzenlemek üzere yola çıktı ve bu üç gün boyunca toplam 300 bin kişinin üzerinde göstericinin katıldığı büyük protesto eylemleri düzenlendi.

Eylemleri düzenleyen belli başlı örgüt ve oluşumların en önemli talepleri yoksul ülkelerin borçlarının silinmesi, açlık ve yoksulluğun önlenmesi, savaşlara yol açan politikaların sonlandırılması, küresel ısınmayı önleyecek politikaların uygulanması ve dünyayı ilgilendiren kararların insanların talepleri doğrultusunda alınması idi. Uluslararası

mali sermayenin etkilerinin sınırlandırılması için hareket eden ATTAC, yoksul ülkelerin borçlarının silinmesini isteyen "Borçları İptal Et" Girişimi gibi hareketler ve diğer örgütler uzun süredir somut taleplerle kampanya sürdürüyorlardı.

Küresel Direnişin Türkiye'ye yansması

Geçtiğimiz yıl Eylül ayında Prag eylemlerine paralel olarak İstanbul, Ankara ve İzmir'de kampanya sürdüren çeşitli girişimciler Cenova eyleminden birkaç ay önce "Dünyamız Satılık Değil, Başka Bir Dünya Mümkün. Borçları İptal Edilsin" ana vurgusuyla bir kampanya başlattılar. Kampanya ilk olarak temel talepleri içeren bir imza kampanyasıyla başladı. Bu kampanyaya sendikacılar, yazarlar, akademisyenler ve sanatçılar destek verdiler. Kampanya kapsamında panel, söyleşi, film gösterimi gibi etkinlikler yapıldı. Bu etkinliklerde küreselleşmenin etkileri, küresel direniş hareketinin tarihi ve bugünkü durumu, küreselleşmenin Türkiye'ye etkileri

gibi konular ele alınarak Cenova'daki eylemlerin önemi vurgulandı,

Başta Ankara, İzmir ve İstanbul'da olmak üzere KESKE'ye bağlı sendika şubeleri, TMMOB'a bağlı meslek odaları ve TMMOB İKK, İHD ve bazı siyasi partilerin kurumsal katılımıyla sürdürülen kampanya kapsamında; panel, forum, söyleşi, basın açıklamaları ve imza kampanyaları düzenlendi,

Cenova'dan sonra...

Cenova eylemleri "küresel direniş" hareketinde yeni bir dönüm noktası olacaktır. Çünkü ilk kez bu kadar kitlesel ve dünya geneline yayılan bir eylem gerçekleştirilmiştir. Cenova'daki eylemlere 300 binin üzerinde insan katılmış, dünyada tespit edilebilen 146 merkezde Cenova eylemlerini destekleyen ve Carlo Guillani'nin öldürülmesini protesto eylemler düzenlenmiştir. Cenova'nın başka bir önemi de ilk kez bir "küresel direniş" eylemine sendikalar başta olmak üzere yerel güçlerin kitlesel katılımı olmuştur.

Önümüzdeki dönemde Eylül ayında ABD'de yapılacak IMF toplantısına ve Kasım ayında Katar'da yapılacak DTÖ toplantısına karşı da benzer eylemler gerçekleştirilecektir. Uluslararası örgütler şimdiden daha etkili eylemler için hazırlıklarına başlamışlardır. Türkiye'de ise Cenova eylemleriyle birlikte küresel direniş hareketinin talepleri

konusundaki bilgilenmeler ve IMF, Dünya Bankası gibi kurumların Türkiye'de yol açtığı büyük sosyal yıkım nedeniyle bu harekete katılmanın koşulları da giderek gelişmektedir,

Türkiye'deki kampanyaları sürdüren girişimler, önümüzdeki dönemde hem bireysel katılımların, hem de kurumsal katılımların daha geniş ve etkin olması için çaba sürdürmektedirler. Küresel direniş hareketinin bugüne kadar yaptıklarını bir başlangıç olarak görmek gerekmektedir. Çünkü dünyanın bu gidişatından memnun olmayan, sorunların bilinçli politikalarla oluşturulduğunu bilen, "başka bir dünyanın mümkün" olduğuna inanan ve bunun için çaba göstermeye hazır milyonlarca insan bulunmaktadır. Küresel direniş eylemleri hepimize yalnız olmadığımızı ve dünyayı değiştirmenin mümkün olduğunu gösterdi. Bu durum dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yeni bir hareketin güçlenmesinin koşullarını yaratmıştır,